

УДК 536:006

ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ З МІЖНАРОДНИМИ В ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Студ. С.М. Зенкіна, гр. БМСт-14
Наук. керівник проф. Г.І. Хімічева
Київський національний університет технологій та дизайну

В умовах членства України в СОТ гармонізація стандартів є одним із голоних елементів сталого розвитку національної економіки. Вона впливає на розвиток міжнародного промислового співробітництва і спільного вирішення науково-технічних проблем, підвищення ефективності заходів з безпеки праці і захисту навколишнього середовища та забезпечення якості продукції.

Гармонізовані (еквівалентні) стандарти можуть містити деякі відмінності. Згідно керівництва ISO/IEC, вони поділяються на ідентичні та уніфіковані. Ідентичні стандарти - однакові з гармонізованими за змістом і за формою, тобто це точний переклад стандарту (міжнародного, регіонального), прийнятого в національній системі стандартизації. Вони відрізняються лише позначенням (шифром, кодом).

В свою чергу, уніфіковані стандарти - це гармонізовані стандарти, які за змістом ідентичні, але відрізняються за формою подання.

Залежно від нормативного документу, по відношенню до якого гармонізується стандарт, розрізняються рівні гармонізації і порядок їх застосування. На сьогодні існують: стандарти, гармонізовані на міжнародному рівні - гармонізовані з міжнародним стандартом; стандарти, гармонізовані на регіональному рівні - гармонізовані з регіональним стандартом. Гармонізація зачасту проводиться в рамках двосторонніх або багатосторонніх угод. Стандарти, гармонізовані на багатосторонній основі - гармонізуються трьома або більше органами по стандартизації.

Таким чином, факторами, які впливають на ступінь гармонізації національних стандартів, є рівень орієнтації економіки країни на зовнішню торгівлю, ємність внутрішнього ринку. У зв'язку з цим, наприклад, в країнах Північної Європи значну частину фонду національних стандартів становлять міжнародні (регіональні) нормативні документи, що прийняті "методом обкладинки":

1) пряме застосування (це застосування міжнародного стандарту незалежно від його прийняття в будь-якому іншому нормативному документі);

2) непряме застосування (застосування міжнародного стандарту за допомогою іншого нормативного документа, в якому цей стандарт був прийнятий).

Ці методи використовуються шляхом прямого застосування, а національні стандарти в значному обсязі гармонізовані з міжнародними.

Гармонізація стандартів має найважливіше значення для розширення взаємовигідного обміну товарами (послугами), укладення угод по сертифікації, розвитку і поглиблення промислової співпраці та спільного вирішення науково-технічних проблем, підвищення і забезпечення якості продукції, оптимізації витрат матеріальних і енергетичних ресурсів, підвищення ефективності заходів з безпеки праці і захисту навколишнього середовища.

Гармонізації стандартів сприяє участь країн в роботі організацій, які розробляють міжнародні стандарти. Міжнародне співробітництво України по лінії цих організацій має різні форми: участь у створенні міжнародних і регіональних стандартів, правил, рекомендацій; двостороннє і багатостороннє співробітництво (із гармонізації вітчизняних стандартів з національними стандартами країн-партнерів, обмін досвідом, взаємне консультування і навчання в галузі стандартизації); забезпечення застосування міжнародних, регіональних стандартів в договірно-правові відносини та в народному господарстві.

У західноєвропейських державах сьогодні гармонізовано з міжнародними 70-80% національних стандартів.